TÒA ÁN NHÂN DÂN **THỊ XÃ HOÀI NHƠN** **TỈNH BÌNH ĐỊNH**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**
Số: 37/2025/QĐST-DS V/v yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự.	*Hoài Nhơn, ngày 12 tháng 6 năm 2025*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

V/v yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN THỊ XÃ HOÀI NHƠN, TỈNH BÌNH ĐỊNH

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông Trần Hồng Hoàng.

Thư ký phiên họp: Bà Nguyễn Trần Tuyết Mai - Thư ký Tòa án.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thị xã Hoài Nhơn, tỉnh Bình Định tham gia phiên họp: Ông Nguyễn Hoàng Quang - Kiểm sát viên.

Ngày 12 tháng 6 năm 2025, tại trụ sở Tòa án nhân dân thị xã Hoài Nhơn, tỉnh Bình Định, mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 32/2024/TLST-DS ngày 13 tháng 5 năm 2025 về việc Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số: 145/2025/QĐST-DS ngày 04 tháng 6 năm 2025, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Bà Võ Thị Y, sinh ngày 10/8/1976, Căn cước công dân số: 052176000901, nơi thường trú: Khu phố Đ, phường H, thị xã H, tỉnh Bình Định.

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:* Ông Võ Văn L, sinh ngày 02/6/1947, Căn cước công dân số: 052047003273, nơi thường trú: Khu phố Đ, phường H, thị xã H, tỉnh Bình Định.

- *Những người tham gia tố tụng khác:* Không có.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

- *Theo đơn yêu cầu, lời trình bày của người yêu cầu bà Võ Thị Y:* Bà Trần Thị C, sinh ngày 12/8/1948, Căn cước công dân số: 052148006280, nơi thường trú: Khu phố Đ, phường H, thị xã H, tỉnh Bình Định là mẹ của bà Võ Thị Y. Bà Trần Thị C có tiền sử sinh đẻ, phát triển thể chất và tâm thần hoàn toàn bình thường. Từ năm 2015, bà C phát bệnh đái tháo đường có khám và điều trị thuốc. Từ năm 2017, bà C từng nhiều lần khám tại bệnh viện Đ. Bà C từng hai lần bị tai biến mạch máu não vào các năm 2017 và 2018. Từ sau khi bị tai biến, bà C đi lại khóc khăn, trí nhớ bắt đầu giảm sút. Đến năm 2022, bà C

đột ngột không nhận biết được tên người thân trong gia đình. Đêm ít ngủ, thức dậy lục soạn đồ đạc, nhiều lần chửi bới người thân, quậy phá trong nhà. Ngày 26/02/2024, gia đình có đưa bà C đi khám tại bệnh viên Tâm thần Bình Định với chẩn đoán "F03-sa sút trí tuệ không biệt định; I67 - bệnh mạch máu não khác". Khoảng một năm trở lại đây, bà C không tự chủ được bản thân cũng như vệ sinh cá nhân đều do người nhà trực tiếp chăm sóc. Hiện tại, bà C đang hưởng trợ cấp xã hội hàng tháng. Theo Quyết định số 690/KLGĐ ngày 19/5/2025 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực miền trung thì bà Trần Thị C đã mất năng lực hành vi dân sự. Nay bà Võ Thị Y yêu cầu Tòa án giải quyết tuyên bố bà Trần Thị C là người mất năng lực hành vi dân sự.

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan ông Võ Văn L trình bày:* Ông là chồng của bà Trần Thị C. Bà Trần Thị C có tiền sử sinh đẻ, phát triển thể chất và tâm thần hoàn toàn bình thường. Từ năm 2015, bà C phát bệnh đái tháo đường có khám và điều trị thuốc. Từ năm 2017, bà C từng nhiều lần khám tại bệnh viện Đ. Bà C từng hai lần bị tai biến mạch máu não vào các năm 2017 và 2018. Từ sau khi bị tai biến, bà C1 đi lại khóc khăn, trí nhớ bắt đầu giảm sút. Đến năm 2022, bà C đột ngột không nhận biết được tên người thân trong gia đình. Đêm ít ngủ, thức dậy lục soạn đồ đạc, nhiều lần chửi bới người thân, quậy phá trong nhà. Ngày 26/02/2024, gia đình có đưa bà C đi khám tại bệnh viên Tâm thần Bình Định với chẩn đoán "F03-sa sút trí tuệ không biệt định; I67 - bệnh mạch máu não khác". Khoảng một năm trở lại đây, bà C không tự chủ được bản thân cũng như vệ sinh cá nhân đều do người nhà trực tiếp chăm sóc. Hiện tại, bà C đang hưởng trợ cấp xã hội hàng tháng. Theo Quyết định số 690/KLGĐ ngày 19/5/2025 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực miền trung thì bà Trần Thị C đã mất năng lực hành vi dân sự. Nay bà Võ Thị Y, con gái ông yêu cầu Tòa án giải quyết tuyên bố bà Trần Thị C là người mất năng lực hành vi dân sự thì ông đồng ý.

- *Ý kiến của Viện kiểm sát về việc giải quyết việc dân sự:* Việc tuân theo pháp luật của Thẩm phán, Thư ký Tòa án trong thời gian chuẩn bị xét đơn yêu cầu và tại phiên họp; việc chấp hành pháp luật của người tham gia tố tụng đúng theo qui định của Bộ luật Tố tụng dân sự. Đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu của bà Y, tuyên bố bà Trần Thị C là người mất năng lực hành vi dân sự, bà Y phải chịu chi phí trưng cầu giám định và lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thị xã Hoài Nhơn, tỉnh Bình Định nhận định:

[1] Về thẩm quyền giải quyết: Bà Võ Thị Y yêu cầu tuyên bố bà Trần Thị C là người mất năng lực hành vi dân sự theo quy định tại khoản 1 Điều 27 của Bộ luật Tố tụng dân sự. Bà C thường trú tại phường H, thị xã H, tỉnh Bình Định nên theo điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 của Bộ luật Tố tụng dân sự, Tòa án nhân dân thị xã Hoài Nhơn, tỉnh Bình Định có thẩm quyền giải

quyết.

[2] Về sự vắng mặt của đương sự: Người yêu cầu bà Y, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan ông L đề nghị giải quyết vắng mặt nên theo qui định tại Điều 367 của Bộ luật tố tụng dân sự, Tòa án giải quyết việc dân sự vắng mặt bà Y, ông L.

[3] Căn cứ Kết luận giám định pháp y tâm thần theo trưng cầu số 690/KLGĐ ngày 19/5/2025 của Trung tâm P thì bà Trần Thị C bị mất trí trong bệnh mạch máu, mức độ nặng (F01), mất năng lực hành vi dân sự. Tại khoản 1 Điều 22 của Bộ luật Dân sự quy định: *"Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần".* Vì vậy, bà Y là con của bà C yêu cầu tuyên bố bà C là người mất năng lực hành vi dân sự là có căn cứ nên yêu cầu này được chấp nhận.

[4] Ý kiến của Viện kiểm sát nhân dân thị xã Hoài Nhơn, tỉnh Bình Định về việc giải quyết việc dân sự là có căn cứ, đúng qui định của pháp luật.

[5] Về chi phí trưng cầu giám định: Bà Võ Thị Y phải chịu, bà Y đã nộp xong.

[6] Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà Võ Thị Y phải chịu lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự là 300.000 đồng.

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, các điều 149, 161, 162, 370, 371, 372, 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự;

- Căn cứ khoản 1 Điều 22 của Bộ luật Dân sự;

- Căn cứ Điều 4, khoản 1 Điều 37 của Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội qui định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí lệ phí Tòa án.

- Chấp nhận yêu cầu của bà Võ Thị Y. Tuyên bố bà Trần Thị C, sinh ngày 12/8/1948, Căn cước công dân số: 052148006280, nơi thường trú: Khu phố Đ, phường H, thị xã H, tỉnh Bình Định là người mất năng lực hành vi dân sự.

- Về chi phí trưng cầu giám định: Bà Võ Thị Y phải chịu, bà Y đã nộp xong.

- Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà Võ Thị Y phải chịu 300.000 đồng (Ba trăm nghìn đồng), bà Y đã nộp tạm ứng lệ phí 300.000 đồng (Ba trăm nghìn đồng) theo Biên lai thu tạm ứng án phí, lệ phí Tòa án số 0002854 ngày 13 tháng 5 năm 2025 của Chi cục Thi hành án dân sự thị xã Hoài Nhơn, tỉnh Bình Định nên được khấu trừ, bà Y đã nộp xong.

- Quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đến việc giải quyết việc dân sự có quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Trường hợp họ không có mặt tại phiên họp giải quyết việc dân sự thì thời hạn đó được tính từ ngày họ nhận được quyết định giải quyết việc dân sự hoặc kể từ ngày quyết định đó được thông báo, niêm yết. Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:
- VKSND thị xã Hoài Nhơn, tỉnh Bình Định;
- Người yêu cầu;
- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan;
- Ủy ban nhân dân phường Hoài Tân, thị xã Hoài Nhơn, tỉnh Bình Định;
- Lưu: Hồ sơ việc dân sự.

THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Trần Hồng Hoàng